Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Lausunto

6.3.2020

EDUSKUNTA
Valtiovarainvaliokunnan
maatalousjaosto

Asia: U 73/2018 vp, UJ 5/2019 vp Yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistamista koskevat ehdotukset

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua yhteisen maatalouspolitiikan uudistamista vuosille 2021-2027 koskevista ehdotuksista ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

MTK:n kannat maatalouspolitiikan uudistukseen liittyen ovat pääosin yhteneväisiä Suomen virallisten kantojen kanssa. Lopullista kantaa maatalousuudistukseen ei voida kuitenkaan ottaa, ennen kuin päätökset monivuotisesta rahoituskehyksestä on tehty ja Euroopan parlamentti on muodostanut kantansa.

EU:n monivuotista rahoituskehyskautta 2021-2027 koskevan ehdotuksen käsittely on edelleen kesken. Suomi antoi puheenjohtajakaudellaan uudistetun ns. neuvottelulaatikon rahoituskehyskautta koskevasta paketista. Koska rahoituskehystä koskevalla päätöksellä on hyvin keskeinen merkitys yhteisessä maatalouspolitiikassa ja osa maatalouspolitiikan sisältökysymyksistä on sisällytetty neuvottelulaatikkoon, on todennäköistä, että YMP:n uudistuksen lopullisesta sisällöstä voidaan päättää vasta, kun ratkaisu tulevasta rahoituskehyksestä on tehty. Tämä tapahtunee aikaisintaan huhtikuulle suunnitellussa EU:n huippukokouksessa.

Euroopan parlamentti on aloittanut uudistuksen käsittelyn maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnassa (AGRI). Valiokunta äänesti mietinnöistä keväällä 2019. Euroopan parlamentti ei saavuttanut mietinnöistä ensimmäisen käsittelyn kantaansa vaalikaudella 2014-2019, vaan parlamentin kannan viimeistely jäi toukokuun lopussa 2019 valitulle uudelle parlamentille. Myös uudessa parlamentissa vastuuvaliokuntana on maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta, kuitenkin monelta osin yhdessä ympäristövaliokunnan kanssa. Euroopan parlamentin kannan valmistelu jatkuu keväällä 2020 ja käsitellään täysistunnossa todennäköisesti vasta syyskaudella.

”Tosiasiallinen viljelijä” –määritelmän osalta on ehdotettu vapaaehtoisen soveltamisen säilyttämistä sekä jäsenvaltioiden mahdollisuutta itse määritellä tosiasiallisen viljelijän kriteerit. ”Pysyvä nurmi” –määritelmän osalta on säilytetty Omnibus-asetuksen mukainen lähestymistapa, kuitenkin niin, että jäsenvaltiot voisivat ottaa huomioon pysyvän nurmen määritelmässä kynnön lisäksi myös muokkauksen nurmivuosien laskennan katkaisijana. ”Tukikelpoisen hehtaarin” osalta on ehdotettu, että jäsenvaltio voisi päättää jättää tukikelpoisuuden ulkopuolelle uudet maatalousalat, joiden perustamisesta aiheutuu kielteisiä vaikutuksia ympäristölle tai ilmastolle. MTK:n mielestä nämä ehdotukset ovat kannatettavia.

MTK kannattaa lämpimästi sitä, että ehdollisuuden lakisääteisistä hoitovaatimuksista poistettaisiin eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevat vaatimukset. Koska muun EU-

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
PL 510 (Simonkatu 6) • 00101 Helsinki
Puhelin 020 4131 • Faksi 020 413 2425
Y-tunnus 0215194-5 • www.mtk.fi

Central Union of Agricultural Producers and Forest Owners (MTK)
PO Box 510 (Simonkatu 6) • FI-00101 Helsinki
Telephone +358 20 4131 • Fax +358 20 413 2425
Business code 0215194-5 • www.mtk.fi

lainsäädännön perusteella viljelijöiden on edelleen noudatettava näitä vaatimuksia, poisto ei aiheuta vaaraa eläinten jäljitettävyydelle eikä elintarviketurvallisuudelle. Nämä vaatimukset ovat myös eläinperusteisten tukien ehtona, ja niiden noudattaminen tarkastetaan siten myös tukivalvontojen yhteydessä. Näin ollen näiden vaatimusten poistaminen ehdollisuudesta yksinkertaistaisi tukijärjestelmää. Tämä olisi erittäin tärkeä ja tervetullut muutos kotieläintuottajille ja vähentäisi merkittävästi esim. korvamerkkipuutteiden seuraamuksia ja sanktioita.

Suomen puheenjohtajakaudella on tehty ehdotus siitä, että jäsenvaltion olisi käytettävä vähintään tietty prosenttiosuus tai kiinteä määrä I ja II pilarin yhteenlasketuista varoista ympäristö- ja ilmastotoimenpiteiden rahoittamiseen. MTK kannattaa tätä ehdotusta, koska se lisäisi huomattavasti kansallista joustovaraa CAP-strategian valmistelussa. Tässä yhteydessä on tärkeä myös varmistaa, että ainakin osa luonnonhaittakorvauksesta voidaan lukea ympäristötoimenpiteeksi kuten kuluvalla kaudella. EU:n komissio on kuitenkin omana kantanaan ilmoittanut, että tämä muutos saattaisi vaarantaa ilmasto- ja ympäristötoimenpiteiden toteutumista ja vastustaa sen takia muutosehdotusta.

MTK:n mielestä ehdotus siitä, että ehdollisuuden seuraamusta ei määrätä, jos laiminlyönnillä ei ole lainkaan vaikutusta tai sillä on vain vähäinen vaikutus kyseisen tavoitteen saavuttamiseen, on tarkoituksenmukainen ja erittäin kannatettava. Tämä vähentäisi myös merkittävästi viljelijöihin kohdistuvaa sanktiouhkaa. Tästä ehdotuksesta

Näiden lisäksi MTK haluaa esittää huolensa yleisesti kolmesta tärkeästä asiasta. Ensinnäkin ehdotuksista on vaikea löytää maatalouspolitiikan yksinkertaistamista jäsenmaan tai viljelijän näkökulmasta ja toiseksi on vaikea nähdä uudistuksen vaikutuksia maatalouden kilpailukyvyn parantumiseen. Kolmanneksi, maatalouspolitiikan vaatimustaso ja komission esittämä rahoitus eivät ole tasapainossa. Viljelijöiltä tullaan jatkossa vaatimaan selvästi aiempaa enemmän, mutta samalla yhteisen maatalouspolitiikan rahoitusta ollaan leikkaamassa merkittävästi.

Maaseudun kehittämisen osalta komission esittämät sisältömuutokset ovat suoria tukia vähäisemmät. Ympäristö- ja eläinten hyvinvointikorvaus on tärkeää säilyttää osana maaseudun kehittämisen toimenpidekokonaisuutta, koska niillä on merkittävä vaikutus ympäristön ja eläinten hyvinvoinnin edistämisessä. Korvausten tason määrittämissä tulisi kuitenkin nykyistä enemmän huomioida EU -lainsäädäntö kansallisen lainsäädännön sijaan. MTK:n mielestä tulisi sallia korvaustason laskentaa EU:n lainsäädännön perusteella myös siinä tapauksessa, että kansallisen lainsäädännön vaatimukset ylittävät EU-säädösten tasoa. Lisäksi tulisi mahdollistaa myös korvausten maksamisen toimenpiteiden hyötyjen/tulosten perusteella.

Helsingissä 6.3.2020

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

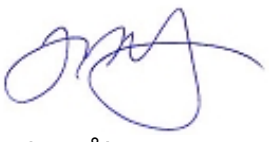

Johan Åberg
Maatalousjohtaja